

Zemědělský
výzkumný ústav
Kroměříž, s. r. o.
Havlíčkova 2787
767 01 Kroměříž
tel.: 0634/31 71 38
0634/31 71 41
www.vukrom.cz

OBILNÁŘSKÉ LISTY 2/2002

Časopis pro agronomy
nejen s obilnářskými informacemi
X. ročník

O.P. P.P.
713 13/02
767 01 Kroměříž 1

Z obsahu

- ✓ Odrůdy jarního ječmene pro letošní rok
- ✓ Ochrana ozimé pšenice proti houbovým chorobám na Hané
- ✓ Hubení plevelů v sladovnických ječmenech
- ✓ Choroby řepky
- ✓ Rez plevová – významná choroba pšenice
- ✓ Setrvalé systémy rostlinné produkce
- ✓ K napadení kukuřice zavíječem
- ✓ Agrokrom – hnojení
- ✓ Přerostlé plevele v cukrovce

Ke spolupráci ústavu s praxí Vážení čtenáři!

Druhé číslo Obilnářských listů bývá každoročně součástí pozvání zástupců zemědělské praxe na odbornou konferenci, zaměřenou k uplatnění aktuálních poznatků výzkumu v praktické činnosti pěstitelů. Akce je Zemědělským výzkumným ústavem Kroměříž, s.r.o. tradičně pořádána v předjaří, aby přispěla k odbornému vyzbrojení farmářů, agronomů a manažerů před samotným počátkem hlavních jarních prací. Podílí se na naplňování našeho předsevzetí – jako složka aplikovaného výzkumu být znalostní oporou praktickým zemědělcům a prokázat svůj důraz na realizaci dosahovaných výzkumných výsledků.

Pomoc praxi je již dlouhodobým krédem našeho ústavu. O jeho naplňování svědčí především dlouhodobost vazeb, které s některými partnery máme. Mohu Vám sdělit, že není výjimkou, kdy spolupráce s některými zemědělskými podniky měla svůj počátek poměrně dlouho před privatizací našeho ústavu a že základy některých smluvních vztahů mají svůj počátek dokonce ještě v době předrevoluční.

Spolupráce s praxí má své **těžiště v poradenství**. I jeho formy se vyvíjejí tak, jak se daří rozvíjet celkový rámec pro takovou spolupráci, vymezovaný segmenty legislativy, vývoje kompetencí správních orgánů, jejich metodickými pokyny a v neposlední řadě i našimi vlastními možnostmi. Formy spolupráce se zvláště v posledních letech odvíjejí od znění „Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování finančních podpor formou dotací...“ pro rezort zemědělství. Současné těžiště spolupráce s praxí tak má formu součinnosti s poradenskými kroužky k realizaci jejich poradenských projektů. Jsou součástí programu 9.B.a. Zásad.

V součinnosti s MZe ČR jsme se svými připomínkami podíleli na tvorbě metodiky pro činnost poradenských kroužků. Při znalosti Zásad pro rok 2002 je možno konstatovat, že pravidla pro letošní rok se již podařilo snad poprvé ustálit do formy, která by mohla všem zúčastněným subjektům vyhovovat. Partnerským poradenským kroužkům poskytujeme v případě jejich potřeby konzultační pomoc při tvorbě projektů kroužků i při jejich průběžném plnění. S partnerskými poradenskými kroužky spolupracujeme na smluvním principu. Je také skutečností, že s některými zemědělskými subjekty spolupracujeme i mimo rámec poradenských kroužků napřímo.

Naše spolupráce s praxí má v současné době tři základní formy: technologické poradenství v rostlinné produkci, ekonomické poradenství v zemědělství a využívání znalostního a informačního systému AGROKROM.

Technologické poradenství v rostlinné produkci má svůj základ v poradenství k obilnářství, případně i k dalším polním plodinám, odvíjející se od vlastního výzkumu nebo výsledků aplikovaného zemědělského výzkumu obecně. Hlavními zásadami pro jeho výkon je přinášet co nejvyšší ekonomický efekt pro spolupracujícího partnera, orientovat pěstitele na setvalé způsoby hospodaření a uplatňovat přitom nejnovější vědecko-technické poznatky. Na podporu první z vyjmenovaných zásad uvádím, že někteří z našich technologických poradců získali rovněž osvědčení o absolvování kurzu k ekonomické optimalizaci hospodaření zemědělských podniků, na podporu druhé ze zásad pak způsobnost některých z poradců ke konzultantské činnosti pro program SAPARD.

Prvky výkonu technologického poradenství lze kategorizovat zhruba do čtyř okruhů: podpora řízení RV, vedení porostů, laboratorní podpora činnosti a informační podpora.

K poradenství pro řízení RV je využíváno zvláště zimní období, vymezené i pro intenzivní odborné vzdělávání poradců samotných. Smluvním partnerům vypracováváme studie k osevním postupům či plánům sledů plodin, k odrudové skladbě, k plánům výživy a hnojení rostlin či k plánům ochrany porostů (včetně optimalizace využití zásob pesticidů v podnicích).

Poradenství k vedení porostů je skutečným těžištěm výkonu technologického poradenství. Spočívá v periodických návštěvách poradců v podnicích, reálném procházení a hodnocení porostů a doporučování nápravných či zlepšujících opatření k co nejlepšímu naplnění cílů poradenství. Obvyklým počtem návštěv za sezónu jsou čtyři, nezdědka je s klienty sjednán jejich větší počet. Tento prvek poradenství je uplatňován zvláště v době intenzivního vývoje vegetace a je zvláště zaměřován na uplatňování regulátorů růstu, hnojiv a v posledních letech zvláště pesticidů.

Dalším prvkem technologického poradenství je **laboratorní podpora součinnosti**. Uplatňuje se zvláště při potřebě hodnocení či kontrole zdravotního stavu osiv v souvislosti s druhem či účinností moření, při potřebě znalostí výsledků půdních rozborů či zásoby živin. Zvláště v posledních letech se rozšířily analýzy zdravotního stavu rostlin a rozborů na jakost sklízně. Je skutečností, že poslední jmenované rozborů jakosti využíváme v převážné většině i pro zavedené vlastní výzkumné aktivity.

Informační podpora poradenství má u nás svou podobu v již několika známých formách. Obilnářské listy jsou jednou z nich. Již tradičními se staly aktuální listovky se zaměřením na rozbor aktuálních problémů v aktuální etapě vegetace. Smluvním klientům umožňujeme zdarma účast na našich odborných konferencích a polních dnech. Mimo jiné – účast na Polních dnech Kroměříž bude od letošního roku zdarma pro všechny zúčastněné. Mezi informační podporu řadíme i telefonické konzultace klientů, které nabývají na četnosti. V systematické komunikaci preferujeme elektronickou poštu.

Výkon technologického poradenství hodnotíme jako velmi náročnou činnost. V dané oblasti jsme dokonce v minulosti měli jisté problémy s hygienou práce ve smyslu BOZP. Budeme proto prosazovat určité systémové úpravy režimu součinnosti, samozřejmě při jednoznačném naplňování zásad pro výkon poradenství, uvedených výše. Úpravy režimu budou předmětem dvoustranných jednání v průběhu prvního pololetí tohoto roku.

Praktické naplňování ekonomického poradenství v zemědělství z naší strany mělo svůj počátek v roce 1998. V té době jsme rovněž – podle našeho názoru dostatečně – inzerovali význam a možnosti této pomoci našemu zemědělství (Obilnářské listy č. 1/1998, 2/1998, 4/1998, poutač v č. 1/1999). Poptávka po různých částech ekonomického poradenství či komplexní ekonomické optimalizaci hospodaření zemědělských podniků je dosud malá a zdaleka neodpovídá skutečným potřebám českého zemědělství. Věříme v lepší budoucí uplatnění tohoto produktu. Podstatu nabídky znovu připomene článek v příštím čísle Obilnářských listů.

Mnohým z Vás je již znám náš další produkt související s poradenskou činností – AGROKROM – znalostní a informační systém pro rostlinnou produkci. Jsme potěšeni, že zájem o něj se – byť s jistou latencí – projevuje zvláště v posledních měsících ve zvýšené míře. Myslíme si, že jeho dostupnost je i pro malý zemědělský podnik výjimečně příznivá. Průběžně pracujeme na jeho aktualizaci s budoucími funkčními vazbami na moderní prvky hospodaření na půdě. Na podporu uplatnění i uživatelského pohodlí pořádně v naší počítačové učebně i kurzy k jeho ovládnutí, pro méně zdatné uživatele i velice neformální kurzy pro základní obsluhu počítačů agronomy či jinými odborníky podniků, kteří dosud neměli možnost s počítači pracovat. Nejen čtenáři našich Obilnářských listů dobře vědí, že inzerci a propagaci AGROKROMu věnujeme systematickou pozornost.

Vážení čtenáři, výše uvedeným snad dokládám to, že není zrovna málo toho, co pro rozvoj činnosti našich zemědělských podnikatelů v oblasti rostlinné produkce konáme. Rozsah jsem naznačil. Kvalitu posoudíte především Vy, s možností forem přímých i nepřímých. Za Vaše ohlasy a stanoviska Vám budeme upřímně vděční.

Ing. Slavoj Palík, CSc.
ředitel ústavu